

1. Να εξηγήσετε την επιλογή της παθητικής σύνταξης (αντί της ενεργητικής) στην παρουσίαση της είδησης από τα ΜΜΕ και να μεταφέρετε το απόσπασμα στην ενεργητική σύνταξη.

	<i>Συνελήφθησαν τρεις ύποπτοι για τρομοκρατική ενέργεια, οι οποίοι αργότερα αφέθησαν ελεύθεροι.</i>
Εξήγηση	Παθητική σύνταξη: τονίζεται η πράξη που έγινε (συλλήψη των υπόπτων) και όχι ποιοι έκαναν την πράξη
Ενεργητική Σύνταξη	(Κάποιοι) συνέλαβαν τρεις υπόπτους για τρομοκρατική ενέργεια, που τους άφησαν αργότερα ελεύθερους

2. Να μεταφέρετε το απόσπασμα στην ενεργητική σύνταξη. Ποια σύνταξη θα χρησιμοποιούσατε εάν γνωρίζατε τον δράστη αλλά θα θέλατε να αποφύγετε να τον αναφέρετε;

	<i>Παραβιάστηκε η πόρτα του σχολείου.</i>
Ματατροπή	Την πόρτα του σχολείου την παραβίασαν.
Επιλογή σύνταξης	ενεργητική φωνή δηλώνει τον δράστη, παθητική εάν ήθελα να αποφύγω να αναφέρω το υποκείμενο/δράστη

3. Να μεταφέρετε το απόσπασμα στην ενεργητική σύνταξη χρησιμοποιώντας ως υποκείμενο τη φράση "Ο Κώστας...". Γιατί κατά τη γνώμη σας προτιμήθηκε η παθητική σύνταξη;

	<i>Διατυπώθηκαν πολλές απερίσκπτες προτάσεις στη συνέλευσή μας πριν από λίγο..</i>
Εξήγηση	Παθητική προτιμήθηκε γιατί δεν αναφέρεται το υποκείμενο/αυτοί που έκαναν προτάσεις
Ενεργητική Σύνταξη	Ο Κώστας πριν από λίγο διατύπωσε

4. Ποιος όρος / φράση της πρότασης μπορεί να παραλειφθεί χωρίς επιπτώσεις στο νόημα; Να μεταφέρετε το απόσπασμα στην παθητική σύνταξη. / ενεργητική σύνταξη

	<i>Ο άνθρωπος θεωρείται συνήθως "επιτυχημένος" ή "αποτυχημένος" από την κοινή γνώμη με βάση κυρίως την επαγγελματική του πορεία.</i>
Όρος παραλειπόμενος	από την κοινή γνώμη
Π.Σ.	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ: Η κοινή γνώμη θεωρεί έναν άνθρωπο επιτυχημένο ή αποτυχημένο με βάση την επαγγελματική του πορεία.

5. Να μεταφέρετε το παρακάτω απόσπασμα στην παθητική σύνταξη. Ποιο απόσπασμα κρίνετε ως πιο αποτελεσματικό στην επικοινωνία σας με έναν νέο της ηλικίας σας;

	<i>Τα νέα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, η δυνατότητα μιας «εδώ και τώρα, αυτή-τούτη-τη-στιγμή» επικοινωνίας αχρήστεψαν και έθεσαν εκτός τόπου και χρόνου το λόγο ύπαρξης των γραμμάτων.</i>
Μετατροπή	

6. Να μεταφέρετε το απόσπασμα στην παθητική σύνταξη και να συγκρίνετε τα δύο αποσπάσματα ως προς τον βαθμό δυσκολίας στην κατανόησή τους.

	<i>Η στενή αντίληψη για την αγωγή περιορίζει τον ρόλο της παιδείας αποκλειστικά στο γνωστικό υλικό και απομακρύνει το διδάσκοντα από τον ευρύτερο χώρο της συλλογικής προσπάθειας και της γόνιμης ανταλλαγής ιδεών με τις δημιουργικές προοπτικές που δίνουν οι ανοιχτές ερωτήσεις.</i>
Μετατροπή	
Σύγκριση	

7. Να μεταφερθεί το απόσπασμα στο αντίθετο είδος σύνταξης. Τι παρατηρείτε στη μετατροπή της τελευταίας πρότασης;

	Ο κόσμος μας θα ήταν πιο ευτυχισμένος, αν οι λαοί εφάρμοζαν περισσότερο τη συνεργασία, αν οι μηχανές πραγματοποιούσαν τη μονότονη εργασία, αν η ανθρώπινη απληστία δεν κατέστρεφε ό,τι ωραίο υπάρχει στη φύση, αν οι ισχυροί σέβονταν περισσότερο την ανθρώπινη αξία.
Μετατροπή	
Αλλαγή στην τελευταία πρόταση	

8. Να αντικαταστήσετε την αναφορική αντωνυμία "που" με τον κατάλληλο τύπο της αναφορικής αντωνυμίας "ο οποίος" και στη συνέχεια να μετατρέψετε το απόσπασμα στο αντίθετο είδος σύνταξης.

	<i>Πρέπει να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες που θα εξασφαλίσουν στον τόπο μας την οικονομική ανάπτυξη.</i>
Αντικατάσταση του "που"	
Μετατροπή	

9. Ποιος όρος της πρότασης αντικαθιστά τον ρόλο του ποιητικού αιτίου; Να μετατρέψετε το απόσπασμα στην ενεργητική σύνταξη.

	<i>Στο δημιουργικό σχολείο πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα ο τρόπος υποβολής των ερωτήσεων του εκπαιδευτικού.</i>
Όρος	
Μετατροπή	

10. Να μεταγράψετε το απόσπασμα, χρησιμοποιώντας ως υποκείμενο τη φράση "Το πλαίσιο...".

	<i>Αυτά τα στατιστικά στοιχεία διαμορφώνουν το πλαίσιο του οξύτατου πράγματι εκπαιδευτικού μας προβλήματος και το χαρακτήρα των παρεμβάσεων που απαιτεί στο Λύκειο αλλά και την τριτοβάθμια εκπαίδευση.</i>
Μεταγραφή αποσπάσματος	

11. Συγκρίνοντας τα δύο παρακάτω αποσπάσματα, να εξηγήσετε τι θέλει να τονίσει ο συγγραφέας σε κάθε απόσπασμα, με βάση το είδος της σύνταξης που επιλέγει. Να απαντήσετε, λαμβάνοντας υπόψη και το περιεχόμενο των αποσπασμάτων. Στη συνέχεια, να μεταφέρετε τα αποσπάσματα στο αντίθετο είδος σύνταξης.

α)	<i>Εάν τα κράτη και η διεθνής κοινότητα εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους, μπορούν να επιτύχουν θετικά αποτελέσματα στον αγώνα ενάντια στον υποσιτισμό.</i>
β)	<i>Αν ο σχολικός χρόνος δεν επιμηκυνθεί από το Υπουργείο Παιδείας με κατάλληλη διευθέτηση των υποχρεώσεων του μαθητή, ώστε να μην εξουθενώνεται από την πρόσθετη εργασία, και με πρόβλεψη αναγκών στοιχειώδους ψυχαγωγίας, δεν θα λυθούν τα συσσωρευμένα προβλήματα.</i>
Τι τονίζεται στο α' απόσπασμα	
Τι τονίζεται στο β' απόσπασμα	
Μετατροπή α' αποσπάσματος	
Μετατροπή β' αποσπάσματος	

12. Να μεταφέρετε την αναφορική πρόταση στην παθητική σύνταξη. Μπορεί, μετά τη μετατροπή της αναφορικής πρότασης σε παθητική, η σύνταξη της κύριας πρότασης να παραμείνει ενεργητική και γιατί;

	<i>Όσο η εκπαιδευτική πολιτική παραμελεί την επαγγελματική εκπαίδευση, διατηρεί άθικτο τον αριστοκρατικό και συντεχνιακό διαχωρισμό των απασχολήσεων σε επιστημονικές και βάνανυες.</i>
Μεταφορά αναφ. πρότασης σε Π.Σ.	
Κύρια πρόταση	

13. Να εντοπίσετε το συντακτικό λάθος στο παρακάτω απόσπασμα και να το μεταγράψετε σωστά στην ενεργητική και παθητική σύνταξη.

	<i>Οι οικονομικοί μετανάστες εκμεταλλεύονται συχνά από μερικούς ασυνείδητους συμπατριώτες μας</i>
Λάθος	
Ε.Σ.	
Π.Σ	

14. Ποιο είναι το εννοούμενο ποιητικό αίτιο στην κύρια πρόταση και γιατί παραλείπεται; Να μεταφέρετε το απόσπασμα στην ενεργητική φωνή μετατρέποντας το ποιητικό αίτιο της αναφορικής πρότασης (« από την οποία ») σε υποκείμενο (« η οποία »).

	<i>Σχεδόν καθημερινά ασκείται στην τηλεόραση ένα είδος εύκολης κριτικής, από την οποία επηρεάζεται και διαμορφώνεται η κρίση της κοινής γνώμης.</i>
Ποιητικό αίτιο	
Μετατροπή	

15. Να σχολιάσετε την επιλογή της σύνταξης στο παρακάτω απόσπασμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι ανήκει στον επιστημονικό λόγο; Να το μεταφέρετε στο αντίθετο είδος σύνταξης.

	<i>Πρώτα απ' όλα, για να διαγνωστεί ναρκισσιστική διαταραχή της προσωπικότητας θα πρέπει να διαπιστώνεται ένα διάχυτο πρότυπο μεγαλείου –στη φαντασία ή τη συμπεριφορά–, σε συνδυασμό με την ανάγκη για θαυμασμό και την έλλειψη ενσυναίσθησης. Θα πρέπει, επίσης, να παραβιάζεται η λειτουργικότητα του ατόμου και να πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια.</i>
Σχολιασμός της επιλογής	